

10వ తరగతి - తెలుగు

C. నమూనా ప్రశ్న ప్రతాలు, మాదిరి జవాబు ప్రతం, మూల్యంకన సూచికలు**సంగ్రహణాత్మక మూల్యంకనం****మాదిరి ప్రశ్న ప్రతం (ప్రథమభాష) -1****తరగతి : 10వ****మార్కులు : 80****ప్రథమ భాష : తెలుగు****సమయం : 3 గం॥****I. చదవడం - అవగాహన చేసుకోవడం. (20 మార్కులు)****అ) కింది గద్యాన్ని చదివి కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.** **$5 \times 1 = 5$**

శ్రీరాముడి శోకాన్ని పోగొట్టే ప్రయత్నం చేశాడు సుగ్రీవుడు. సీతాదేవిని తీసుకురావడంలో తన వంతు సాయం చేస్తానన్నాడు. రావణుణి సపరివారంగా హతమార్యేందుకు తన శక్తియుక్తులన్నింటినీ వినియోగిస్తానన్నాడు. దుఃఖం అనర్థదాయకం కనుక ఎప్పుడూ దుఃఖించవద్దన్నాడు. ఎల్లప్పుడు దుఃఖించే వారికి సుఖముండదు. తేజస్సు కీళిస్తుంది. ప్రాణాలు నిలవడమే కష్టంగా ఉంటుంది. కనుక దుఃఖస్తితి నుండి బయటపడమని ధైర్యవచనాలు చెప్పాడు.

1. శ్రీరాముడు ఎందుకు శోకించాడు?
2. సుగ్రీవుడు దేనికారకు తన శక్తిని వినియోగిస్తానన్నాడు?
3. దుఃఖం వల్ల ఏం కలుగుతుంది?
4. శ్రీరాముడిని ఓదార్థిన వారెవరు?
5. ఈ భాగం ఏ కాండంలోనిది?

అ) కింది గద్యభాగాన్ని చదివి ఐదు ప్రశ్నలను తయారుచేయండి. **$5 \times 1 = 5$**

శ్రీకృష్ణదేవరాయలు 16వ శతాబ్దింపాడు. సాహిత్యంపై ప్రత్యేక అభిమానం కలవాడు. భువన విజయమునే సభామంటపంలో సాహిత్యగోప్త్వం నిర్వహించేవాడు. అనేక కవి పండితులను పోషించేవాడు. ఆయన అస్తానంలో 8 మంది ప్రసిద్ధ కవులను అప్పదిగ్దజాలు అని పిలిచారు. అందులో అల్లసాని పెద్దన అగ్రగణ్యుడు. వారిలో తెనాలి రామకృష్ణుడు వికటవిగా పేరుపొందాడు. రాయలు రాజు మాత్రమే కాదు కవి కూడా. దేశభాషలందు తెలుగు లెస్సు అని చాటాడు. ఆయన కాలం తెలుగుభాషకు స్వరంగుగమై భాసిల్చింది.

ఇ) కింది పద్యానికి ప్రతిపదార్థం రాయండి. **$1 \times 5 = 5$**

సురుచిరతారకా కుసుమ శోభి నభోంగణ భూమిం గాలమ
స్వరువు సూత్రధారి జతనంబున దిక్కుతికోటి ముందటన్
సరసముగా నటింపగ నిశాసతి కెత్తిన క్రొత్తతోపుం బెం
దెర యన నొప్పె సాంధ్యనవదీధతి పళ్ళిమ దిక్కటంబునన్

10వ తరగతి - తెలుగు

ఈ) కింది పద్యం చదివి ప్రశ్నలకు సరైన జవాబులు గుర్తించండి.

$$5 \times 1 = 5$$

కమలములు నీటబాసిన

కమలాప్తని రశ్మిసోకి కమలిన భంగిన్

తమ తమ నెలవులు దప్పిన

తమ మిత్రులే శత్రువగుట తథ్యము సుమతీ!

II. వ్యక్తికరణ - సృజనాత్మకత

ఎ) స్వీయరచన (30 మార్కులు)

ಅ) ಕಿಂದಿ ಪ್ರಶ್ನಲಕು 5 ಲೇಕ 6 ವಾಕ್ಯಗಳೇ ಜವಾಬುಲು ರಾಯಂಡಿ.

$$4 \times 3 = 12$$

1. మర్యాద, హాడ్డ మీరి ప్రవర్తినే ఏమవుతుంది?
 2. జీవితాన్ని కాచి వడపోయడమంటే ఏమిటి?
 3. ఉన్న ఊరు కన్నతల్లితో సమానమంటారు ఎందుకు?
 4. “స్త్రీలు భారతావని భాగ్యకల్పాలతలు” - అనడంలో క

ఆ) కింది వానిలో ప్రతిభాగం నుండి ఒక ప్రశ్నకు తప్పని సరిగా 12 లేక 15 వాక్యాల్లో జవాబులు రాయండి.

$$3 \times 6 = 18$$

5. సంస్కరం నేర్పని చదువు, చంచల మనస్సుతో చేసే పూజ రెండు వ్యాఘ్రమే - ఎలాగో సమర్థించండి.
(లేదా)

“నగరం మహోవ్యక్తం మిద ఎవరికి వారే ఏకాకీ” - వివరించండి.

10వ తరగతి - తెలుగు

6. “యాచక వృత్తి సమస్త గౌరవాన్ని హరిస్తుంది” - విశ్లేషిస్తూ రాయండి.

(లేదా)

రాజకీయాలలో బాధ్యత వారి సమ్యక్ దృష్టి కోణం సంకుచిత సైద్ధాంతిక అరలకు తావిష్టాలేదు - దీనిని బట్టి మీరేమి గ్రహించారు.

7. శ్రీరాముడు శివధనుస్నాను విరిచిన విధానాన్ని తెల్పండి.

(లేదా)

జ్ఞానాన్ని పొందడంలో నిరంతరం అప్రమత్తులై ఉండడం ఉత్తమ విద్యార్థుల లక్షణం - సమర్థిస్తూ రాయండి.

బ) సృజనాత్మక ప్రయోగాలు (10 మార్కులు)

అ) కింది వానిలో ఏమైనా రెండు ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి. **2×5=10**

8. బడి ఈడు పిల్లలందరూ బడికి వెళ్లి చదువుకోవాలనే సందేశమిచ్చేలా 5 నినాదాలు రాయండి.

9. స్మృతిపై జరుగుచున్న అత్యాచారాలను ఖండిస్తూ, వారిని గౌరవించాలని తెలుపుతూ ఒక “కరపత్తం” తయారుచేయండి.

10. శివాజీకి సోన్దేషుడికి మధ్య జరిగిన సంఘటనను సింభాషణ రూపంలో రాయండి.

III. భాషాంశాలు

ఎ) పదజాలం (10 మార్కులు)

అ) కింది అర్థాలు రాయండి. **2×1=2**

1. పరీక్షల అనంతరం సెలవులు ఇచ్చారు. (గీతగీసిన పదానికి అర్థం రాయండి)

2. ఈప్రశ్నతం అనగా _____

అ) కింది వాక్యాలలోని పర్యాయపదాలు గుర్తించండి. **2×1=2**

3. మేము కొత్త ఇల్లు కట్టాం. ఆ గృహం చిన్నదైనా బాగుంది. మా నికేతసమునకు అందరినీ ఆహ్వానిస్తున్నాను.

4. మన దేశంలో గంగానది, యమునా వాహినీ, కృష్ణ తరంగిణి, గోదావరి ప్రవంతి ముఖ్య నదులు.

ఇ) కింది వాక్యాల్లో ప్రకృతి పదం గుర్తించి దానికి వికృతి పదం, వికృతి పదం గుర్తించి దానికి ప్రకృతి పదం రాయండి. **2×1=2**

5. వ్యాసుడు భిక్షమణిగాడు.

6. సమృక్క సారక్క జాతర బాగా జరిగింది.

10వ తరగతి - తెలుగు

ఈ) కింది పదాలతో సాంతపాక్యాలు రాయండి.

$2 \times 1 = 2$

7. జాగారం

8. పల్లెసీమలు

ఉ) కింది వాటిని తెల్పుము.

$2 \times 1 = 2$

9. “ఆరునూరైనా” ఈ పదాన్ని ఏ సందర్భంలో ఉపయోగిస్తాం.

10. “అందెసేన చెయ్యి” దీనిని ఏ సందర్భంలో ఉపయోగిస్తాం.

బ) వ్యాక్రమాంశాలు (10 మార్కులు)

గ) కింది వానికి స్వర్న జవాబును గుర్తించి బ్రాకెట్లలో రాయండి.

$5 \times 1 = 5$

11. స్నేగ్గాంబుధ - ఏ సంధి?

()

a) గుణసంధి

b) సవర్ణదీర్ఘసంధి

c) వృద్ధిసంధి

12. ప్రాతాధి సంధికి ఉదాహరణ

()

a) పూవు + రెమ్ము

b) శుభ + ఉదయం

c) దేశ + అఖిమానం

13. కలినపరీక్ష - విగ్రహవాక్యం

()

a) కలినము యొక్క పరీక్ష

b) కలినైన పరీక్ష

c) కలినము వలన పరీక్ష

14. “చదువది ఎంత గల్లిన రసజ్జత ఇదచుక చాలకున్నదా” - ఈ పద్యపాదం

()

a) చంపకమాల

b) ఉత్పలమాల

c) మత్తేభము

15. శార్దూల పద్యంలో వచ్చే గణాలు

()

a) భరనభభరవ

b) మసజసతతగ

c) నజభజజజర

ఉ) కింది వాటిని రాయండి.

$5 \times 1 = 5$

16. వర్షం వచ్చింది. చెరువు నిండలేదు. (సంయుక్త వాక్యం రాయండి.)

17. గురువు గారు మంచి నిర్ణయాలు తీసుకున్నారు. (కర్మణి వాక్యం రాయండి.)

18. “నేను రామాయణం చదివాను. నాకెంతో నచ్చింది” అని సురేష్ అన్నాడు. (పరోక్ష కథనం రాయండి.)

19. శ్రీనాథువర్ణించు జిహ్వ జిహ్వ (ఇందులోని అలంకారాన్ని గుర్తించము.)

20. ఉపమాన ఉపమేయాలకు అభేదం చెప్పాట. (ఏ అలంకార లక్షణం)